(DİLBİLGİSİ) KURALLAR

٧. القَواعِد

Hatırla aşağıdaki ifadeleri düşün İlkönce

أَوَّلًا- تَأَمَّل العِبارة الآتِية وتَذَكَّر:

İlahiyat dersini öğrencilere açıklamaya başladı koydu, bıraktı

وَضَع أَحْمَد الكِتاب، وبَدَأَ يَشْرَح لِلطُّلّاب دَرْس الإِلَهيّات.

fark et hatırla

تَذَكَّر ولاحِظ

işte buna üç illet harfinden kökünde birini bulundurmayan SAHİH FİİL

الفِعْـل الصَّحيـح: هـو مـا خَـلا أَصْلُـه مِـن أَحْـرُف العِلّـة الثَّلاثـة، وذلـك

şüphe duydu ders çalıştı açıkladı başladı örnek

مِثْـل: بَـدَأَ، شَرَحَ، دَرَس، شَـكّ.

İLLET HARFLERİ

أَحْرُف العِلّة: هي الأَلِف والواو والياء.

ikinci olarak

ثانِيًا- تَأَمَّل الجُمَل الآتِية:

Allah Tela buyurdu ki: "Allah, Şüphesiz ben ve peygamberlerim galip geleceğiz diye yazmıştır."

أ. قال الله تَعالَى: ﴿كَتَبَ الله لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِيّ ...﴾ [المجادلة:٢١].

Allah Tela buyurdu ki: "Sizin buna (gecenin tümünde yahut çoğunda ibadete) gücünüzün yetmeyeceğini bildi de sizi bağışladı (yükünüzü hafifletti.)

ب. قال الله تَعالَى: ﴿... عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ...﴾ [المزمل:٢٠].

Soran birisi, kafirlere kesinlikle inecek olan azabı sordu.

ت. قال الله تَعالَى: ﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ...﴾ [المعارج:١].

ث. نَعَم، وقَرَأْت دَرْس الإِلَهيّات أَيْضًا.

İnsana bir zarar dokunduğu zaman Rabbine yönelerek O'na yalvarır.

ج. قال الله تَعالَى: ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيباً إِلَيْهِ ...﴾ [الزمر:٨].

Denizde size bir sıkıntı dokunduğunda bütün taptıklarınız (sizi yüzüstü bırakıp) kaybolur, yalnız Allah kalır.

ح. قال الله تَعالَى: ﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ ...﴾ [الإسراء:٦٧].

yıl üç gizlice davet etmeyi devam ettirdi, sürdürdü

خ. ظَلّ النَّبِيّ ﷺ يَدْعو النّاس سِرًّا ثَلاثة أَعْوام.

لاحِـظ

SAHİH FİİL ÜÇ ÇEŞİTTİR

الفِعْل الصَّحيح ثَلاثة أَنْواع:

aldı işte örnek Hemze kök harflerinin birinde bulunan fiildir 1. MEHMUZ FİİL

وَأَدَ Bebek öldürme

المَهْمـوز: هـو مـا كان أَحَـد حُروفِـه الأَصْليّـة هَمْـزة، وذلـك مِثْـل: أَخَـذ،

başladı doldu yedi

أَكَل، وَأَد، مَـلَأَ، بَـدَأَ.

dokundu birbirine idgamlı üçüncü ve ikinci onun harfi olan fiildir 2. MUZA'AF FİİL

المُضَعَّـف: هـو مـا كان حَرْفـاه الثّانـي والثّالِـث مُدْغَمَـيْن، وذلـك مِثْـل: مَـسّ،

geri çevirdi, reddetti zannetti uzattı yoldan çıktı, gözden kayboldu

ضَـلّ، مَـدّ، ظَـنّ، رَدّ.

Şedde veya Hemze'den biri onun kökü olmayan fiildir 3. SALİM FİİL

السّـالِم: هـو مـا خَـلا أَصْلُـه مِـن الهَمْـزة والتَّضْعيـف، وذلـك مِثْـل: كَتَـب،

ezberledi ders gördü

دَرَس، لَعِـب، حَفِـظ، جَلَـس.